

Melkproductie in Nederland stijgt van 11,5 naar 14 miljard kg in 2020

Melken waar gras en water is

Hoe boeren Nederlandse veehouders in 2020? Als het aan de sprekers op de jongerenavond van CRV regio Oost ligt, hebben sensoren dan opgang gemaakt, zitten boeren meer achter hun bureau en gaan ze voor winst- in plaats van bedrijfsoptimalisatie.

tekst Inge van Drie

Nils Spaans:
'Een gemiddelde boer zit veel te weinig achter zijn bureau'

Jan van Weperen:
'Een boer die percentage meetmelk uit ruwvoer kent, scoort bij mij'

Waar water en gras is, daar zal in de toekomst melkveehouderij plaatsvinden.' Met die uitspraak gaf Martin Eising aan dat er zeker nog toekomst is voor melkveehouderij in Nederland. De sectormanager melkveehouderij van Rabobank Nederland was een van de drie sprekers op een bijeenkomst in Arnhem met als thema 'Boeren richting de toekomst; wat is jouw melkweg?', georganiseerd door de jongerencommissie van CRV regio Oost.

Eising hield zijn publiek een aantal getallen voor. De melkproductie stijgt volgens de Rabobank van 11,5 miljard

kg nu naar 14 miljard kg in 2020. Tegelijkertijd neemt het aantal bedrijven af van 20.000 naar 11.000 in 2020. Over de ontwikkelingen op de zuivelmarkt toonde de sectormanager zich positief. 'De vraag naar zuivel in China, Zuidoost-Azië en Rusland neemt toe, al moeten we wel meer dan vroeger rekening houden met schommelingen in de melkprijs.'

Te graag buiten

Ook Nils Spaans, biologisch melkveehouder in Broek in Waterland, benoemde in zijn verhaal de fluctuerende melkprijs, maar vroeg ook aandacht voor de ombouw

van toeslagrechten. 'Dat betekent nogal wat. Veehouders halen momenteel 45 procent van hun besteedbaar inkomen uit toeslagen. Die ombouw heeft de komende jaren verreweg de meeste invloed op het inkomen van veehouders, veel meer dan het verlagen van de voerkosten met een halve cent.'

Het is volgens Spaans onontkoombaar dat het systeem van premies en toeslagrechten verandert. 'Het is niet meer van deze tijd dat je nog premie krijgt omdat je vader in 2003 mais verbouwde.' Spaans boert op een steenworp afstand van Amsterdam. Dat biedt kansen voor verbreding. Zo haalt de Noord-Hollandse melkveehouder een deel van zijn inkomen uit natuurbeheer, het fungeren als zorgboerderij en het runnen van een vergaderlocatie. 'In een overvol gebied nemen we als landbouw veel ruimte in beslag. In Noord-Holland wonen omgerekend negen mensen per hectare. Het aantal koeien per hectare grasland ligt op 1,8. We kunnen hier alleen ondernemen als we gedoogd worden door onze omgeving.'

Spaans hield zijn publiek een spiegel voor. 'Veehouders zijn te graag buiten; een gemiddelde boer zit veel te weinig binnen. Juist achter je bureau kun je geld verdienen.' Verken ook de mogelijkheden van extra inkomsten, zei

Spaans. 'Kijk meer als ondernemer dan als vakman naar je bedrijf. En ga voor winstoptimalisatie in plaats van bedrijfsoptimalisatie.'

Sturen op inseminaties

Melkveebedrijven in Nederland blijven familiebedrijven, stelde de derde spreker, Jan van Weperen. Samen met zijn broer en neef runt hij in het Friese Oosterwolde een bedrijf met 280 hectare, 470 koeien en 4,45 miljoen kg quotum. 'Een langzaam gegroeid familiebedrijf', noemt Van Weperen het zelf. 'Het rendement in de melkveehouderij is dusdanig laag dat geen investeerder zijn geld er in gaat steken.'

Van Weperen gaf een inkijkje in de bedrijfsvoering van een groot bedrijf. Hij stuurt sterk op inseminaties. 'We moeten minimaal 25 inseminaties per week halen om het quotum vol te melken, ofwel ruim 100 per maand. We streven ernaar elke maand 350.000 tot 370.000 kg melk te produceren. Een egaal productieverloop is aantrekkelijk vanwege arbeid, planning en huisvesting.'

Van Weperen ziet veel toekomst in het gebruik van sensoren. 'Een aantal processen op ons bedrijf is nu nog te persoonsafhankelijk. Met sensoren kun je in plaats van 60 tot 70 koeien per man er 100 per man aan met méér zorg per koe. Dat gaat veel opgang maken.'

Twee kengetallen zijn volgens de Fries onmisbaar bij de vraag hoe een bedrijf draait. 'Het percentage meetmelk uit ruwvoer en de afkalftijd van vaarzen. Dat zijn belangrijke indicatoren voor een financieel goed draaiend bedrijf. Bij mij scoren boeren als ze dat weten.'